

Espoon vesiensuojelun toimenpideohjelma 2022–2027

Toimenpiteiden seuranta 2024

Sisällys

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	1
Pohjavedet.....	1
Jätevedet	1
Maatalous	2
Metsätalous	3
Hulevedet.....	3
Ilmastonmuutokseen varautuminen.....	4
Kaavoitus.....	5
Vedenotto	6
Vesistökuunnostus- ja hoitotoimenpiteet	6
Järvi- ja rannikkovesikunnostukset.....	6
Virtavesikunnostukset.....	7
Vesistökohtaiset toimenpiteet.....	8
Mankinjoen vesistö.....	8
Espoonjoen vesistö	9
Vantaanjoen vesistö	10
Finnobäckenin vesistö	10
Monikonpuron vesistö	11
Gräsanojan vesistö.....	11
Soukanojan vesistö	11
Rannikkovedet.....	12
Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta	13
Viestintä ja neuvonta.....	13

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä

Pohjavedet

Taulukko 1. Toimenpiteet pohjavesien suojelemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Asukasviestintä pohjavedestä	Valmis	Ympäristönsuojelu
Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen ja toteutumisen seuranta soveltuvin osin	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu
Vanhojen pylväsmuuntamoiden korvaaminen puistomuuntamoilla ja keräysaltailla	Jatkuvaa	Caruna Oy
Varavedenottoalueilla (Brinkinmäki, Lahnus, Metsämaa ja Puolarmetsä) selvitetään mahdollisuutta vähentää tai korvata tiesuolausta kaupungin omistamilla kaduilla ja valtion hallinnoimilla väylillä	Alustavia keskusteluja käyty ja selvitys käynnistynyt vuonna 2023. Ei edistynyt sitten v. 2023.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, ELY-keskus, Väylävirasto

Jätevedet

Taulukko 2. Toimenpiteet jätevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Viemäriverkoston liittymättömien kiinteistöjen paikantaminen ja liittymiseen velvoittamisen tehostaminen	Asukasvalituksien yhteydessä selvinneille liittymättömille kiinteistöille lähetettiin liittymiskehotukset, alle 10 kpl.	Ympäristönsuojelu
Kaupungin omien pienpuhdistamojen puhdistustehon selvittäminen ja saattaminen nykyvaatimuksia vastaaviksi	Ei aloitettu	Tilakeskus
Puhdistamojen puhdistustehon ja toimivuuden valvonta	20–99 hlön jätevedenpuhdistamoille tehdään valvontakäynti noin 5 v välein	Ympäristönsuojelu
Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakennuttaminen	Valmis	HSY
Ylivuotovesien vähennys	Jatkuvaa	HSY
Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen	Päivitys alkoi 2024 ja valmistuu 2025.	Kaupunkitekniikan keskus, HSY, ympäristönsuojelu
Jätevesijärjestelmien ja viemäri liittymisen vaatimustenmukaisuuden valvonta rakennuslupien yhteydessä	Jatkuvaa	Rakennusvalvonta

Uuden jätevesiviemäriverkoston suunnittelu ja rakentaminen uusille rakentamisalueille ja olemassa oleville alueille tuoden ne viemäröinnin piiriin	Jatkuvaa	HSY, kaupunkitekniikan keskus
Suomenojan ja tulevan Blominmäen jätevedenpuhdistamoiden hoitaminen	Suomenojan purku käynnissä, Blominmäkeä operoidaan normaaliin tapaan.	HSY
Kiinteistönomistajien ja rakentajien neuvonta hajajätevesiasioissa	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta
Kiinteistöjen omien jätevedenpuhdistamojen toimivuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonta	Jatkuvaa. Valvontaa tehdään resurssien puutteessa haittailmoitusten perusteella.	Ympäristönsuojelu

Maatalous

Taulukko 3. Toimenpiteet maatalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Kuormittavimpien peltoalueiden selvitys ja tiedotus maanomistajille	Luonnonvarakeskus on julkaissut peltojen eroosioherkkyysskartan, jota voi hyödyntää riskipaikkojen tunnistamisessa. Ei toimenpiteitä 2024.	Ympäristönsuojelu, Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, maanviljelijät, vesiensuojeluyhdistykset, ELY-keskus, Luonnonvarakeskus
Tilakohtainen neuvonta	Jatkuvaa	Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, Ruokavirasto, tilaneuvojat, ELY-keskus
Hankekohtaiset neuvontatilaisuudet	Viljelijäwebinaaria ei pidetty 2024.	Ympäristönsuojelu, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys
Nitraattiasetuksen valvonta eläinsuojien osalta	Jatkuvaa. Vuonna 2024 tehty 8 hevostallitarkastusta ja ohjattu ja neuvottu tallien ympäristöasioissa.	Ympäristönsuojelu

Metsätalous

Taulukko 4. Toimenpiteet metsätalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tiedon lisääminen ja neuvonta metsätalouden vesiensuojelusta	Jatkuvaa	Suomen metsäkeskus, Tapio Oy, Luonnonvarakeskus, metsäalan toimijat
Metsätalouden vesistökuormituksen riskipaikkojen kartoitus	Suomen metsäkeskuksen luonnonhoidon paikkatietoaineistoilla on mahdollisuus tunnistaa riskipaikkoja. Ei toimenpiteitä 2024.	Ympäristönsuojelu, Suomen metsäkeskus, Luonnonvarakeskus
Tiedotusta metsätalouden kuormitukselle herkistä ja kalataloudellisesti arvokkaista vesistöistä	Valmis. Tiedotetaan uusista kohteista tarvittaessa. Herkät vesikohteet viety Locukseen vuonna 2023.	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Vesilain valvonta metsänhoitoa koskevin osin	Jatkuvaa	ELY-keskus
Espoon virtavesikartoituksen tuloksien hyödyntäminen puronvarsikohteiden hoidossa	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö, maanomistajat
Metsätyöohjelman kommentointi	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö

Hulevedet

Taulukko 5. Toimenpiteet hulevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Laaditaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiopus	Valmis. Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje julkaistiin 15.3.2024.	PKS ympäristönsuojelut, rakennusvalvonnat ja tekniset keskuskeskukset, HSY
PKS työmaavesioppaan ja maalämpökaivojen porausvesien käsittelyohjeen jalkauttaminen	Työmaavesiohjeen jalkautusta tehty kesällä 2024 työmaavesiharjoittelijan toimesta. Neuvontakäyntejä tehtiin 12 työmaalle. Työmaavesien käsittelyn ohjaaminen jatkuvaa. Alkamassa myös kaksi työmaavesipilottia, joista toinen kevyenliikenteenväylän rakentaminen ja toinen kunnallistekniikan rakentaminen. Tarkoituksena on selvittää parhaat käytännöt infrarakentamiseen liittyvissä hankkeissa työmaavesien huomioimiseksi. Maalämpökaivo-ohjetta on käytetty apuna valvonnassa ja lausunnoissa viittauksena.	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, hulevesityöryhmä, ympäristönsuojelu, HSY

Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin 2022- oppaan jalkauttaminen	Valmis/Jatkuvaa. Espoon kaupunki on mukana Happamien sulfaattimaiden kansallisessa koetoimintahankkeessa (HAKAKO). Hanke päättyi vuonna 2024. Ympäristössä on perehdytty, käytetty ja jaettu tietoa neuvonnan ohessa. Rakennuslupien lausunnoissa viitattu oppaaseen.	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus
Espoon hulevesiohjelman toteutus ja jalkauttaminen kaupungin eri toimialoille	Jatkuvaa. Hulevesityöryhmä kokoontuu pari kertaa vuodessa.	Hulevesityöryhmä, kaupungin kaikki toimialat, HSY
Hulevesien puhdistaminen biohiilen avulla – pilottiprojektin vaikuttavuuden seuranta	Otsolahden biohiilisuodattimen puhdistustehon seuranta jatkuu.	Kaupunkitekniikan keskus
Hulevesien laadullisen käsittelyn tehostaminen	Jatkuvaa. Seurataan tarvittaessa.	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu,
Hulevesitiedon hallinta -hanke (HUTI)	Valmis. Hulevesitieto ilmastokestävässä kaavoituksessa (HUIKKA) -hankkeessa koottu hulevesitietoaineisto yhteen tietolähteeseen. Hanke päättyi 2024 ja halukkaat voivat hakea järjestelmän käyttöoikeudet.	HSY ja kunnat
Kehitetään tiesuolauksen vesistövaikutusten vähentämistä	Ei aloitettu.	Kaupunkitekniikan keskus, väylävirasto, ympäristönsuojelu, ELY-keskus

Ilmastonmuutokseen varautuminen

Taulukko 6. Toimenpiteet ilmastonmuutokseen varautumiseen.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vesiuomat (myös rajaojat) pyritään säilyttämään avoimina ja niiden putkituksia maan alle tulee välttää	Jatkuvaa. Asemakaavoituksen myötä tarkastellaan mahdollisuuksia avata aiemmin putkitettuja uomia.	Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, asukkaat
Tulvatasanteet ja vesienhoidollisesti sopivien tulvasuojelukeinojen lisääminen	Pitkäjärven valuma-alueen vesienhallintahanke päättyi syksyllä 2024. Hankkeen yhteydessä toteutettiin kaksi tulvatasannetta, toinen Espooseen Niipperiin ja toinen Vantaan puolelle Varistonojalle.	Kaupunkitekniikan keskus, maan- ja vesialueen omistajat, ojitusyhteisöt, ELY-keskus, ympäristönsuojelu

Luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä myös vanhoille asuinalueille	Jatkuvaa.	Kaupunkitekniikan keskus, luonnonhoito ja viheryksikkö, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta
Luonnonmukaisten hulevesien käsittelymenetelmien edistäminen	Jatkuvaa. Espoon viherkerrointyökalu, joka kannustaa luonnonmukaisten käsittelymenetelmien hyödyntämiseen korttelialueilla on otettu käyttöön asemakaavoituksessa.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta
Viherkattojen edistäminen	Jatkuvaa. Espoon viherkerrointyökalu, joka kannustaa viherkattojen hyödyntämiseen korttelialueilla on otettu käyttöön asemakaavoituksessa. Viherkattovisio ohjaa osaltaan asemakaavoitusta viherkattojen edistämiseen uusissa kohteissa.	Kaupunkisuunnittelu, rakennusvalvonta, tilapalvelut

Kaavoitus

Taulukko 7. Toimenpiteet kaavoituksen vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tilan varaaminen lumelle sekä hulevesien viivyttämiseksi ja imeyttämiseksi	Jatkuvaa. Huomioidaan kaikissa uusissa asemakaavahankkeissa osana viitesuunnittelua.	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus
Asemakaavan hulevesimääräysten kehittäminen	Jatkuvaa. Hulevesimääräyksistä on käyty yhteistä keskustelua ja tiedonvaihtoa määräysten toimivuudesta ja vaikutuksista kaavoituksen, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun sekä Kaupunkitekniikan keskuksen kanssa.	Kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä
Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva tieto sisävesien ja merialueen luontoarvioista	Jatkuvaa. Tarvittaessa asemakaavoituksen yhteydessä teetetään myös lisää selvityksiä, jos oleva tieto ei riitä.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Läpäisemättömän pinnan määrä pidetään mahdollisimman pienenä	Jatkuvaa. Espoon viherkerrointyökalu, joka kannustaa läpäisemättömien pintojen käyttöön korttelialueilla on otettu käyttöön asemakaavoituksessa.	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus
Arvokkaat virtavesi- ja pienvesikohteet sekä niiden luontainen vesitasapaino tunnistetaan ja turvataan kaavoituksen ja muun suunnittelun keinoin	Jatkuvaa. Huomioidaan osana kaavoitusta. Uusi selvitys pienvesistä valmistui 2024, jossa selvitettiin mm. lähteiden ja lampien luonnontilaisuutta.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu

Pohjavesien muodostumisalueiden huomiointi siten, että vettä imeytyy riittävästi maaperään	Jatkuvaa. Tarvittaessa asemakaavoituksen yhteydessä teetetään myös lisää selvityksiä, jos oleva tieto ei riitä.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Maankäytön suunnittelu haja-asutusalueilla siten, että taajamiin on kannattavaa rakentaa jätevesiviemäriverkosto	Jatkuvaa	Kaupunkisuunnittelu
Tulvasuojelun suunnittelu kaavoituksessa	Jatkuvaa. Huomioidaan osana asemakaavoitusta.	Kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus

Vedenotto

Taulukko 8. Toimenpiteet vedenoton haitallisten vesistövaikutusten hillitsemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vedenoton vaikutuksista tehostettua neuvontaa vedenottajille	Ei aloitettu	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Valvonta AVI:n luvittamissa vedenottokehteissa	Jatkuvaa	ELY-keskus, Ympäristönsuojelu
Vähävetisyysajan dokumentointi	Osin jatkuvaa vedenottolupamääräysten mukaisesti	Vedenottajat

Vesistökuunnostus- ja hoitotoimenpiteet

Järvi- ja rannikkovesikunnostukset

Taulukko 9. Toimenpiteet järvi- ja rannikkovesikunnostuksien edistämiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Päivitetään järvikunnostusopas asukkaille	Ei aloitettu.	Ympäristönsuojelu
Toteutetaan kunnostustoimenpiteitä	Ks. Vesistökohtaiset kunnostustoimenpiteet. Uusi projekti-Mankinjokivisio aloitettu, joka keskittyy valuma-alueelähtöiseen kunnostukseen Mankinjoen valuma-alueella (LUVY, Espoo, Kirkkonummi, Vihti)	Hankekohtaisesti osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniikan keskus
Pienten vesistökuunnostusavustusten tarjoaminen	Vuonna 2024 avustettu toimenpiteitä Hannusjärvellä, Pitkäjärvellä, Lippajärvellä, Sahajärvellä, sekä Lukupuruolla	Ympäristönsuojelu

Asukasyhteistyö: tilaisuudet ja yhteydenpito kunnostuksiin liittyen	Ei järjestetty.	Hankekohtaisesti osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniikan keskus
---	-----------------	---

Virtavesikunnostukset

Taulukko 10. Virtavesikunnostukset ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vaellusesteiden sijainnin päivittäminen kaupungin paikkatietojärjestelmään	Jatkuvaa	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu
Pienten vaellusesteiden poisto (esim. tierumpujen muutos tai korvaaminen silloilla)	Jatkuvaa. Ympäristönsuojelu hankkeissa mukana kommentoimassa tierumpujen suunnitelmia ja tarvittaessa esteettömyyttä.	Vastuu kaupungin mailla ja kunnossapitoalueilla: kaupunkitekniikan keskus ja avo-oja työryhmä. Muualla vastuutahoina tiekunnat, maan- ja vesialueenomistajat, ojitus- tai perkausyhtiöt
Suurten vaellusesteiden (säännöstelypadot) poisto, kalateiden suunnittelu ja rakentaminen	Toteutuu 2025.	HSY, kaupunkitekniikan keskus
Pienten virtavesien kunnostukset	Ei toimenpiteitä 2024.	Vesialueen omistajat, ojitus- ja perkausyhteisöt, yhdistykset ympäristönsuojelu
Suurten virtavesien elinympäristö- ja kalataloudelliset kunnostukset	Gumbölenjoen Mynttilän alueen kunnostuksen suunnittelu käynnissä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa HELMI-rahalla.	Hankekohtaisesti, ylläpito jatkuvaa
Päivitetään opas uomien muokkaamiselle ja oppaan jalkautus	Ei aloitettu.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Säännöstelyn purku ja muutosselvitykset	Toteutuu 2025.	HSY, kaupunkitekniikan keskus

Vaelluskalojen kutu- ja pienpoikasalueiden kartoitus	Ei toimenpiteitä 2024.	Ympäristönsuojelu, yhdistykset, Luonnonvarakeskus, Helsinki-Espoo kalatalousalue
--	------------------------	--

Vesistökohtaiset toimenpiteet

Mankinjoen vesistö

Taulukko 11. Toimenpiteet Mankinjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Loojärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Kunnostussuunnitelman mukainen hoitokalastus tehty 2024 yhteistyössä Kirkkonummen kanssa.	Espoon ja Kirkkonummen ympäristönsuojelut
Loojärvi	Vaellusesteen purku	Mankinjoen perkausyhtiön ensimmäinen kokous järjestettiin syksyllä 2024. Konsultilta pyydetty suunnitelmaehdotus padon kunnostukselle, suunnitelma valmistuu 2025.	Mankinjoen perkausyhtiö
Nuuksion Pitkäjärvi	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla	Toteutussuunnittelu käynnissä. Työ tehdään 2025.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Dämman	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla ja kalatie	Dämmanin kalatien ja vaellusesteen rakentaminen on käynnissä ja valmistuu keväällä 2025.	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Gumbölenjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Virtaaman dokumentointi osa vedenottolupia.	Golfkentät
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	2024 valmistunut Sahajärven Koekalastusraportti.	Nuuksion Sahajärvi-seura ry

Espoonjoen vesistö

Taulukko 12. Toimenpiteet Espoonjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
----------------	------------	----------------------	------------

Matalajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei edistynyt 2024.	Metsähallitus, Microsoft, Fortum
Matalajärvi	Säännöstelyn kehittäminen, vaellusesteen poisto	Säännöstelyn kehittämisen toteutussuunnittelu käynnissä	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Bodominjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei aloitettu.	Vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ojitusyhteisöt, ympäristönsuojelu
Bodominjärvi	Säännöstelypadon uusiminen ja kalojen nousuesteen poisto	Säännöstelyn kehittämisen toteutussuunnittelu käynnissä	HSY yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa
Espoon Pitkäjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Kunnostussuunnitelman mukainen hoitokalastus tehty ja talviaikaista hapetusta jatkettu 2024. Niipperinojan tulvatasanteiden toteutus Kalliolaaksonpuistoon ja Anfallinpolun alueella. Vanhankartanonpuron tehostettu tarkkailu 2024.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, Vantaan kaupunki, ELY-keskus
Lippajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Talviaikaista hapetusta jatkettu 2024.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, Vantaan kaupunki, ELY-keskus
Glomsinjoki	Vaellusesteiden poisto: Bembölen Myllykosken myllypato	Bembölen myllyraunioille saatu poikkeuslupa vuoden vaihteessa. Lupa sekä myllyraunioiden kunnostukselle, että nousuesteen poistolle. Toimenpiteiden selvitys jatkuu museoviraston kanssa (VARK-kohde)	Kaupunkitekniikan keskus
Glomsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Glimsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus

Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Nauriskaskenojan tulvatasanteiden rakennussuunnittelu.	Vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniikan keskus
----------------------	--	--	--

Vantaanjoen vesistö

Taulukko 13. Toimenpiteet Vantaanjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Lakistonjoki-Raasilanoja	Vaellusesteiden poisto; Lakiston pato ja Takkulan Myllyojan pato	Ei aloitettu	Hyödynsaajat, vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ELY-keskus
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Hankekohtaisesti vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja kaupunkitekniikan keskus

Finnobäckenin vesistö

Taulukko 14. Toimenpiteet Finnobäckenin vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksiin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu

Monikonpuron vesistö

Taulukko 15. Toimenpiteet Monikonpuron vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräysin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, HSY

Gräsanojan vesistö

Taulukko 16. Toimenpiteet Gräsanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräysin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Gräsanojan 3. vaiheen (yläosa Mankkaanlaaksontieltä pohjoiseen) valmistunut, 2 osa-alue (keskiosa Mankkaanlaaksontieltä Hauenkalliontielle) suunnittelussa	Kaupunkitekniikan keskus
Virtavesien ennallistaminen	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu

Soukanojan vesistö

Taulukko 17. Toimenpiteet Soukanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
----------------	------------	----------------------	------------

Virtavedet	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelu, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Virtavedet	Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Virtavedet	Vaellusesteiden kartoitus ja poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Hannusjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Käynnissä. Laskuojan kunnostustoimenpiteiden rakennussuunnittelu käynnissä. Työmaavesien hallintasuunnitelmat laadittu Hannusrannan asemakaavan kunnallisteknisen rakentamiseen.	Espoon Hannusjärven suojelu ry, Kaupunkitekniikan keskus

Rannikovedet

Taulukko 18. Toimenpiteet rannikkovesien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Koko rannikkoalue	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Koko rannikkoalue	Rehevöityneiden merenlahtien kunnostustarpeen arviointi ja kunnostus	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, osakaskunnat, yhdistykset
Koko rannikkoalue	Kalojen tärkeimpien kutualueiden tunnistaminen, turvaaminen ja kunnostaminen	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä. Vedenalaisen meriluonnon karttapalvelusta voi katsoa poikashavaintoja sekä esiintymistodennäköisyyksille.	Helsinki-Espoon kalatalousalue, Luonnonvarakeskus, ELY-keskus, Metsähallitus (VELMU), ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Koko rannikkoalue	Tiedot arvokkaista meriluontokohteista ja -lajistosta kaupungin paikkatietojärjestelmässä	Vedenalaisia kartoituksia 4 kohteella kesällä 2024, kartoitettujen alueiden rajaukset Locukseen.	Ympäristönsuojelu, Metsähallitus (VELMU), kaupunkitekniikan keskus

Koko rannikkoalue	Venesatamista aiheutuvien haittojen vähentämisen	Jatkuvaa	Liikuntapalvelut, venekerhot, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu,
Koko rannikkoalue	Vesirakentamisesta ja ruoppauksista aiheutuvien haittojen vähentäminen	Jatkuvaa. Ruoppaushakemuksien kommentointi.	Toiminnanharjoittajat, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu, rakennusvalvontakeskus
Otsolahti	Rehevöityneen merenlahden kunnostus	Otsolahden biohiilisuodattimen vesinäyteseuranta	Kaupunkitekniikan keskus

Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta

Taulukko 19. Toimenpiteet tiedon lisäämiseksi pinta- ja pohjavesien tilasta sekä luontoarvoista.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Pintavesien laadun seuranta	Jatkuvaa.	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus, velvoitetarkkailun alaiset toimijat
Pohjavesien laadun ja pinnantason seuranta	Jatkuvaa.	Ympäristönsuojelu, geotekniikkayksikkö, HSY
Asukkaiden ohjeistus omatoimiseen vesistöjen tarkkailuun	Ohjeistusta annettu pyydettyäessä	Ympäristönsuojelu
Tiedon lisääminen järvien luontoarvoista	Suunnitteluvaiheessa.	Ympäristönsuojelu

Viestintä ja neuvonta

Taulukko 20. Toimenpiteet pinta- ja pohjavesiin liittyvän viestinnän ja neuvonnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tutkimus- ja selvitystiedon jakaminen ja jalkauttaminen	Jatkuvaa. Vuoden 2024 pienvesiselvityksen tuloksia jaettu eteenpäin mm. ELY:lle ja metsäkeskukselle.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Viestinnän tehostaminen vesistöjen tilasta ja kunnostushankkeista	Espoon Pitkäjärven ja Lippajärven liittyvillä hankkeilla on omat nettisivut. Kunnostushankkeen ajankohtaisista asioista viestitään hankkeen sidosryhmille.	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus
Neuvonnan tehostaminen kaupungin ulkopuolisille tahoille	Mahanpuruja muovista - viestintäkampanja 2024	Ympäristönsuojelu, kaupunkitekniikan keskus, HSY